

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

11 mei 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de versnelling van de bosuitbreiding

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de jacht in woongebied

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de opdracht van de Nationale Plantentuin van Meise

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de populatie ganzen in de Scheldepolders

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 11 mei 2000

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.34 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de versnelling van de bosuitbreiding

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vertriest tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de versnelling van de bosuitbreiding.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, er zijn plannen inzake de bosuitbreiding. Het gaat daarbij om 10.000 hectare als deel van de natuurlijke en bosstructuur, en om de omzetting van 10.000 hectare landbouwgronden. Dit kan uiteraard niet van de ene dag op de andere.

In 1997 werd echter een meerjarenplan uitgetekend voor de bebossing van landbouwgronden, waarvan 4.350 hectare moest zijn gerealiseerd in 2000. Slechts 490 hectare daarvan is al effectief bebost. Om de doelstellingen van het meerjarenprogramma te halen, moet het ritme dan ook worden versneld. Vooral de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant blijven achter op het vlak van bosuitbreiding.

Bij de bespreking in de commissie kwam naar voor dat de versnelling van de bebossing zou gebeuren via de Europese verordening inzake plattelandsontwikkeling. Daarnaast moet ook de bosuitbreiding sneller gebeuren. Ik heb dan ook twee reeksen van vragen.

Mevrouw de minister, hoe evolueert het dossier inzake plattelandsontwikkeling bij de Europese

Commissie ? Welke andere initiatieven worden genomen om het bebossen van landbouwgronden te versnellen ? Hoe komt het dat de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant achterop blijven ?

Wat is de stand van zaken inzake de bosuitbreiding in de ecologische sfeer ? Op welke manier denkt men de bosuitbreiding daar te versnellen ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het herwerkte plan inzake plattelandsontwikkeling wordt vandaag opnieuw voorgelegd aan de Europese Commissie. Over het hoofdstuk Bosbouw werden geen specifieke opmerkingen gemaakt, zodat dit bijna volledig werd behouden. De Europese Commissie had wel gevraagd om de plattelandsverordening gebiedsgerichter te maken en om in de teksten meer de nadruk te leggen op het waar en waarom we iets willen realiseren.

In het kader van de plattelandsverordening hebben we een ontwerp ingediend om de bebossingsregeling van landbouwgronden aantrekkelijker te maken in vergelijking met de vroegere 2080-regeling. Landbouwers zouden nu gedurende 20 jaar 20.000 frank per hectare compenserende inkomenssteun krijgen als zij voor ecologische bebossing kiezen met trager groeiende boomsoorten. Als ze kiezen voor snelgroeiende boomsoorten, krijgen ze gedurende 15 jaar 15.000 frank per hectare. In de oude regeling gold de inkomenssteun slechts voor 5 jaar.

Ook voor de andere grondgebruikers voorzien wij in een compensatie voor het derven van inkomsten door het bebossen van hun gronden. Deze steun bedraagt 7.000 frank gedurende 15 jaar. Inkomenssteun voor landbouwers bij bebossing van landbouwgronden is voorlopig nog een federale materie. Er was echter reeds een akkoord tussen de fe-

Dua

derale overheid en de gewesten om deze zaak over te dragen aan de gewesten.

Ik sta zeer sceptisch tegen het bebossen van landbouwgronden door landbouwers. Op die manier geraken we nooit aan het streefdoel van 10.000 hectare. De landbouw bij ons kent deze traditie niet. In de huidige context is de grond voor de landbouwer veel te waardevol. Hij zal dan ook niet geneigd zijn om vrijwillig over te gaan tot de toepassing van die reglementering.

Naast deze subsidieregeling worden de volgende initiatieven genomen om bosuitbreiding te versnellen.

Initiatieven van de lokale bestuursniveaus worden gestimuleerd door de uitwerking van een subsidieregeling voor bosuitbreidingen in het kader van het bosdecreet. Nu reeds stellen verscheidene gemeentebesturen, intercommunales en provinciebesturen spontaan de vraag om ondersteuning te krijgen. Er is nu een discussiedocument opgemaakt. Via deze regeling zal een instrumentenmix worden gerealiseerd die ondersteuning biedt vanaf de verwerving tot en met de bebossing, inclusief de onontbeerlijke adviesverlening.

Daarenboven zal de Vlaamse overheid zelf versneld een initiatief nemen inzake grootschalige bosuitbreidingsprojecten. Het gaat hier over regionale bosprojecten met een duidelijke ecologische doelstelling, en het opstarten van stadsbosprojecten. Zo heb ik gisteren in Kortrijk zeer praktische afspraken gemaakt voor de realisatie van een stadsbos. De resultaten uit de lokalisatiestudies voor stadsbosprojecten zullen worden ingebracht in de discussies tijdens de afbakeningsprocessen voor de stedelijke gebieden. In Kortrijk zal het om een echt stadsbos gaan, dat volledig zal worden opgenomen in het stedelijk gebied. Deze grootschalige bosprojecten hebben bijna steeds betrekking op voormalige landbouwgronden.

Om sociale problemen voor de landbouw bij dergelijke bebossingsprojecten te voorkomen, is binnen de perimeter van de planmatige bebossingsprojecten, zoals stadsbossen en regionale bossen, een dynamisch grondbeleid noodzakelijk. Zo wordt het mogelijk om gronden van uitbollende landbouwers in te zetten voor bebossing of via uitruiling in handen te geven van actieve landbouwers die door het bebossingsproject anders in hun bedrijfsvoering geremd worden. We willen dit regelen via een zogenaamde grondbank. Dit systeem wordt

nu reeds door de VLM toegepast voor grote projecten zoals KBR en Doel. Voor bebossingsprojecten is de decretale basis nog onvoldoende om dit instrument in te zetten. Ik zal de nodige stappen zetten om dit probleem op te lossen.

De afdeling Bos & Groen onderzoekt of de oprichting van een bossenfonds – waarbij een samenwerking wordt gerealiseerd tussen verschillende partners – begrotingstechnisch en qua financiering haalbaar is, dit om het gewenste bosuitbreidingsbeleid op de goede sporen te krijgen. Er is echter blijkbaar niet veel enthousiasme om nieuwe fondsen op te richten. Binnen de afdeling Bos & Groen zal een functionele cel worden uitgebouwd die specifiek instaat voor de uitbouw van het bosuitbreidingsbeleid. Deze cel moet de buitendiensten bijstaan bij het realiseren van concrete projecten.

Bepaalde regio's hebben inderdaad een achterstand opgelopen. De hekkensluiter op het vlak van bebossingsinitiatieven blijkt in de eerste plaats de provincie Limburg te zijn. Dat komt omdat daar al veel bosgebied is. De geografische spreiding van de subsidiedossiers toont duidelijk de invloed van de grondspeculatie en verstedelijkingsdruk aan, evenals de gronddruk omwille van de mestafzetproblematiek. Zo vormen de oostkant van Brussel, de intensieve veeteeltgebieden in West-Vlaanderen en de Kempen blinde vlekken op de kaart.

Voor de bosuitbreiding in ecologische sfeer wens ik er in de eerste plaats op te wijzen dat de initiatieven in het kader van de bebossing van landbouwgronden ook kunnen bijdragen tot de ecologische bosuitbreiding, hoe vreemd dit voor sommigen ook mag klinken. De verwachting was dat vooral populieren zouden worden aangeplant om die na enkele jaren te kappen, maar dat is niet gebeurd. In 70 procent van de gevallen wordt gekozen voor traag groeiende ecologisch interessante boomsoorten.

Buiten de initiatieven van particulieren en lokale besturen in het kader van voormelde regeling moeten de inspanningen van de Vlaamse overheid garanderen dat die bosuitbreidingsdoelstellingen worden gehaald. Deze doelstellingen zijn duidelijk vooropgesteld door de Vlaamse regering, en vormen een prioriteit binnen mijn beleid. Het voorbije jaar werd echter slechts 29 hectare te bebossen terrein aangeworven. Het gaat dus zeer moeizaam, wat aantoont dat er dringend maatregelen moeten worden genomen.

De lage aankoopcijfers voor verwerving van te bebossen terreinen zijn onder meer toe te schrijven aan het schattingsverslag, maar hebben nog meer

Dua

te maken met de moeizaam verlopende procedure voor de aankoop van landbouwgronden. Om een intensivering van het aankoopbeleid mogelijk te maken, heb ik de opdracht gegeven aan de afdeling Natuur en de afdeling Bos en Groen om een gecoördineerde nota op te maken inzake aankopen en bijstuvingsvoorstellen dienaangaande. Hierin werden de belangrijkste knelpunten die een intensivering van het aankoopbeleid in de weg staan, getraceerd en worden voorstellen tot bijsturing opgenomen. Het bosuitbreidingsbeleid met zijn sterktes en zwaktes vormt hierin een belangrijke component.

Deze nota, waarvan ik de eindtekst zelf nog niet heb gelezen, is nu afgerond. Ik zal die zo snel mogelijk aan de regering ter bespreking voorleggen. In principe zal dit volgende week of uiterlijk binnen twee weken gebeuren. Deze nota moet dan de basis vormen voor de beoordeling van aankoopdossiers, die als rode draad moet dienen voor zowel de inspectie als de administratie van Financiën. Na het akkoord van de regering met deze nota, zou het mijns inziens nuttig zijn om deze aan het parlement voor te leggen met het oog op een constructief debat.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Kan voor de bosuitbreiding in de ecologische sfeer geen instrument worden ontwikkeld om de privé-sector bij de bosuitbreiding te betrekken ? Dat gebeurt nu al in het buitenland. Met privé-sector bedoel ik niet alleen de privé-boseigenaars en bosgroepen, maar bijvoorbeeld ook bedrijven.

Minister Vera Dua : Dat kan enkel worden gerealiseerd via de creatie van een bossenfonds, maar ik weet dat dit vanuit administratief en begrotings-technisch oogpunt heel wat problemen zal doen rijzen. Denk maar aan wat gebeurd is met het dossier van het duinenfonds en de weigering die toen door toenmalig minister Demeester werd uitgesproken.

De voorzitter : Dat gebeurde wel op advies van het Rekenhof.

Minister Vera Dua : Ik hoop in de nota van de administratie een voorstel terug te vinden om dit toch op de een of andere manier te kunnen realiseren.

Er dient ook rekening te worden gehouden met de lokale besturen, die veel sterker moeten worden ingeschakeld. Het enthousiasme van de lokale be-

sturen voor bosaanleg is bijzonder groot. Zij stellen locaties voor en richten zich vervolgens tot het Vlaams Gewest voor de concrete realisatie ervan.

Tot slot zijn er ook in het kader van de natuur- en landinrichtingsprojecten van de VLM belangrijke bebossingsprojecten, die nu van de grond gaan komen.

Het gaat dus vaak om een proces van lange termijn. Voor mij is een bos dan ook gerealiseerd zodra de besteming en de timing ervan vastligt. Als ik verneem dat een boer overweegt uit te bollen en aankondigt er binnen vijf jaar mee te stoppen en zijn grond nadien kan worden bebost, dan is het bos voor mij reeds grotendeels gerealiseerd, ook al staat er nog geen enkele boom.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de jacht in woongebied

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de jacht in woongebied.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, het ligt niet in mijn bedoeling met deze vraag in te gaan tegen de jacht in het algemeen. Ik wens enkel verduidelijking te krijgen over de jacht in een woongebied. Het jachtgebied waar het in mijn vraag over gaat, is gelegen tussen de Molenbaan, de Brechtsebaan, de Zeurtebaan en de Gagelbaan op het grondgebied van de gemeente Schoten. De bewoners zijn er bezorgd om hun veiligheid en om de natuur.

Zo levert de gemeente Schoten grote inspanningen om de reeën in het gebied te beschermen, maar daartegenover staat dat in hetzelfde gebied de mogelijkheid wordt geboden om te jagen. Ik betwist niet dat in een jachtgebied de mogelijkheid tot jagen wordt geboden, maar ik stel me wel ernstige vragen bij het feit dat die jacht op wild plaatsvindt in de onmiddellijke nabijheid van een woongebied.

Van den Eynde

De bewoners van de Molenbaan, de Brechtsebaan en de Gagelbaan werden reeds geconfronteerd met hagelinslag in hun woningen. In de Molenbaan kregen de bewoners zelfs reeds hagel op het hoofd. Ook werden huisdieren aangetroffen met hagel in hun lichaam, en in privé-tuinen en op geparkeerde auto's wordt regelmatig hagel teruggevonden. De buurtbewoners lieten nog geen processen-verbaal opstellen door de politie omdat ze bevreesd zijn voor intimidatie. Het probleem werd wel reeds herhaaldelijk aan de politie gesignaleerd.

Het gaat hier niet om een alleenstaand feit. Er dient dan ook duidelijkheid te worden gecreëerd om de angst bij de bewoners in de omgeving van jachtgebieden weg te nemen, en om de veiligheid in de woonwijken in de nabijheid van jachtgebieden te waarborgen. Kan jagen worden toegelaten in de nabijheid van woongebied? Gelden hier specifieke maatregelen die in acht moeten worden genomen? En welke controle wordt uitgevoerd op het naleven van de maatregelen?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ook wij krijgen herhaaldelijk klachten van bewoners die zich storen aan bepaalde jachtactiviteiten in de omgeving van woongebieden, maar het probleem mag zeker niet worden veralgemeend.

In het Burgerlijk Wetboek wordt de jacht als een aanvaarde activiteit erkend, maar er wordt daarbij wel gestipuleerd dat het recht op jagen moet worden geregeld door een bijzondere wet, in casu de jachtwet en sinds 1991 het jachtdecreet, en de betreffende uitvoeringsbesluiten.

In artikel 7 van het jachtdecreet wordt gestipuleerd dat het jachtrecht als een deel van het eigendomsrecht van de bodem wordt beschouwd. Dit betekent met andere woorden dat de grondeigenaar de eerste eigenaar van het jachtrecht is, met dien verstande dat hij dat recht wel aan derden kan verhuuren. De bestemming van de gronden is daarbij irrelevant. Het maakt dus niets uit of het om een woongebied dan wel om een natuurgebied gaat, tenzij hier bijzondere bepalingen over zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval voor bepaalde natuurgebieden.

Er gelden wel een aantal beperkingen. In de eerste plaats moet een jager, om het jachtrecht met een geweer effectief te kunnen uitoefenen, beschikken over minimum 40 hectare aaneengesloten jachtter-

rein en een kaart van het betreffende terrein bij de bevoegde arrondissementscommissaris indienen. Volgens artikel 8 van het jachtdecreet is het wel verboden wapens af te vuren in de richting van woningen of gebouwen op een afstand van minder dan 150 meter. Eventuele inbreuken worden gestraft met een geldboete die kan oplopen tot 40.000 frank.

De controle op deze bepalingen wordt uitgevoerd door politie en rijkswacht. Ook de natuur- en boswachters kunnen optreden. Theoretisch volstaat het dus de politie of rijkswacht op te bellen voor de opmaak van een proces-verbaal. Ik kan me wel voorstellen dat de politie niet altijd de tijd of middelen heeft om in dergelijke situaties snel op te treden.

Een bijkomend probleem is dat het gerecht onvoldoende aandacht besteedt aan de vervolging van jachtdelicten. Van de 100 processen-verbaal worden er wel 99 geseponeerd, wat voor de natuur- en boswachters bijzonder demotiverend werkt. Ik ben dan ook van plan deze problematiek zo snel mogelijk bij federaal minister Verwilghen aan te kaarten, iets wat trouwens nu reeds op administratief vlak gebeurt.

Er is echter nog een tweede mogelijkheid. Als de feiten zich blijven voordoen, is er mogelijk sprake van slechte wil, wat voor de arrondissementscommissaris een rechtsgrond kan zijn om een jachtverlof te weigeren. Dat kan op grond van de bestaande reglementering, na een grondig onderzoek van de feitelijke omstandigheden. Dit biedt de buurtbewoners een bijkomende mogelijkheid om een einde te maken aan frequente misbruiken door dezelfde persoon. Ze kunnen een reeks processen-verbaal laten opstellen, en met dat bewijsmateriaal zich richten tot de arrondissementscommissaris.

Het probleem is eigen aan dicht bewoonde streken. Het hangt af van de ingesteldheid van de jager zelf of hij rekening houdt met de samenleving en de omgeving.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat u een maatregel als het verbieden van de jacht in woongebieden niet overweegt.

Minister Vera Dua : De grondwet laat dat niet toe. Er bestaat trouwens een regeling, maar ze wordt in de praktijk onvoldoende toegepast.

Mevrouw Marleen Van Den Eynde : Ik hoop dat u inderdaad zult onderhandelen met minister Verwiltgen. Dat zou voor een oplossing kunnen zorgen.

Minister Vera Dua : Intussen is er een administratieve werkgroep bezig met het vervolgingsbeleid. Deze groep vergadert frequent met de mensen van het federale ministerie van Justitie. Ik kan me echter voorstellen dat dit voor Justitie geen prioriteit is.

Mevrouw Marleen Van Den Eynde : Het probleem is dat de buurtbewoners vaak geen klacht durven indienen omdat ze bedreigd worden in anonieme brieven. Het gaat om een heel gevoelige materie.

Minister Vera Dua : De buurt zou gezamenlijk moeten protesteren bij de politie. Dan moet het probleem toch opgelost raken. Dergelijke bedreigingen moeten trouwens worden gemeld aan de arrondissementscommissaris. Zij vormen een reden om een jachtvergunning te weigeren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de opdracht van de Nationale Plantentuin van Meise

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de opdracht van de Nationale Plantentuin van Meise.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag heeft betrekking op een onderwerp dat nog niet helemaal tot de bevoegdheid van de minister behoort. Een gelijkaardige vraag werd ondertussen in de Kamer gesteld. Via de pers heb ik vernomen wat er werd beslist, maar ik wens daar toch nog even op terug te komen omdat de Vlaamse regering onder meer bij monde van minister Anciaux in het verleden bepaalde engagementen heeft genomen.

Er is beslist tot een regionalisering van Landbouw en Buitenlandse Handel. Het lot van de Nationale Plantentuin van België is daardoor enigszins onzeker. Er wordt gezegd dat er een overheveling komt, maar de voorwaarden daarvoor zijn nog niet dui-

delijk. Het is dus van belang op welke manier de Vlaamse regering naar de onderhandelingen gaat, en welke prioriteiten zij daarbij naar voren zal schuiven.

De directie van de plantentuin is onzeker over de mogelijkheden voor een wetenschappelijke uitbouw, hoewel ze dat bijzonder belangrijk vindt. Zij streeft immers naar een plantentuin met internationale uitstraling, waar grote tentoonstellingen kunnen worden georganiseerd.

De toegang was tot nu toe geheel gratis voor iedereen, al moest voor specifieke evenementen, zoals de serres en tentoonstellingen, wel worden betaald. Om allerlei redenen, waaronder financiële, werden bepaalde toegangen afgesloten en wordt er een toegangsprijs gevraagd. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeente Meise in onderhandelingen meegedeeld dat ze bereid is om te investeren in een blijvende kosteloze ingang voor de inwoners van de gemeenten waarin de tuin is gelegen. Wie van verder komt, zou dan niet meer kosteloos binnen kunnen.

De gemeente investeert daarvoor in een speciaal systeem. Er zou een loket worden geplaatst, maar het is nog niet duidelijk of dat mogelijk is vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening. De inwoners van de gemeente zullen hun ticket kunnen inbrengen in een automatisch toegangssysteem, andere bezoekers niet.

Rommelt het in de overheveling van de Nationale Plantentuin of niet ? In zijn beleidsnota schreef minister Anciaux dat hij rekent op een sluiting van de Vlaamse gordel rond Brussel. De Nationale Plantentuin ligt daarin, dus de minister liep al wat vooruit op de Costa. Hij engageerde zich ook tot een blijvende garantie van de vrije toegang als Vlaanderen hier bevoegd voor zou worden. Ik ga ervan uit dat dat een regeringsstandpunt is.

Wat is de visie van de Vlaamse regering op de onderhandelingen over de wetenschappelijke uitbouw en het personeelsbeleid, als blijkt dat daarover nog niets is beslist ? Kunt u herhalen dat de Vlaamse regering zich inderdaad engageert tot het garanderen van de kosteloze toegang ? Wat is de opportuniteit van een samenwerkingsakkoord tussen de gemeente en de Nationale Plantentuin, waarbij ook investeringen in het vooruitzicht worden gesteld ? Kan er niet op een andere manier worden gereageerd, of moet het echt met al die administratieve en financiële rompslomp ?

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de thematiek die door mevrouw Becq wordt aangehaald, leeft sterk bij de mensen van Meise en weide omgeving. Iedereen heeft intussen het nieuws vernomen over de overheveling van de bevoegdheden.

Er heerst onduidelijkheid op twee gebieden. Ten eerste, wat zal er gebeuren met het wetenschappelijk patrimonium ? Een opsplitsing zou een ramp zijn. We hebben geen behoefte aan scenario's zoals destijds in Leuven, toen alle pare nummers van de bibliotheek ter plaatse bleven, en de onpare nummers naar Louvain-la-Neuve gingen, of omgekeerd. De collecties vormen een geheel. Als we de wetenschappelijke waarde ervan geen onrecht willen aandoen, mogen we deze niet zomaar opdelen.

Het tweede thema is de toegankelijkheid. Voor de inwoners van Meise is dat nu gelukkig geregeld. De ingang aan het dorp van Meise blijft open, en de inwoners van Meise kunnen gratis binnen. Daarmee is echter het probleem niet opgelost voor de duizenden andere bezoekers.

We pleiten voor een scheiding tussen het wetenschappelijk gedeelte, waarvoor zoals vroeger toegangsgeld kan worden gevraagd – bijvoorbeeld de serre, het gedeelte met de medicinale planten, de kruidentuin en de botanische tuin. Daarnaast is er echter ook een gebied van 40 hectare waar mensen komen wandelen of picknicken. Het basisrecht op die sociale groenrecreatie moet blijven bestaan.

Minister Gabriëls heeft een samenwerkingsakkoord tussen de gemeenschappen aangekondigd. Heeft de Vlaamse regering al haar standpunt bepaald in die onderhandelingen met de Franstalige Gemeenschap, specifiek over het wetenschappelijk gedeelte van de plantentuin ? Zal Vlaanderen het basisrecht op gratis sociale groenrecreatie herstellen ? Volgens welke logica wordt die plantentuin ondergebracht bij Landbouw ? Sluit dat niet meer aan bij iets als het Instituut voor Natuurbehoud ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijn antwoord zal niet uitgebreid zijn, dit om de eenvoudige reden dat ik over dezelfde documenten beschik als iedereen : het akkoord op federaal vlak en het antwoord van federaal minister Gabriëls op de vraag van de heer Vanoost. Ik heb niet de indruk dat de zaak op federaal vlak vooruit gaat.

In het akkoord van 5 april staat de volgende zin : 'De ministerraad mandateert de ministers van

Institutionele Hervorming om samen met de beide voorzitters van de Costa de volgende teksten in te dienen'. Daartoe behoort de wijziging van het koninklijk besluit van 30 oktober 1996 tot aanwijzing van de federale wetenschappelijke en culturele instellingen. De bepalingen over het Centrum voor Landbouwkundig onderzoek in Gembloux en Gent en over de Nationale Plantentuin van België worden hierdoor opgeheven. Dat laatste zal slechts uitgevoerd worden na het totstandkomen van een samenwerkingsakkoord tussen de gemeenschappen. Dat is de huidige stand van zaken.

Er zit weinig vaart in de Costa-werkzaamheden. Vanop dit front is er dus weinig nieuws. We wachten af welke teksten er uiteindelijk uit de Costa zullen komen, en welke teksten zullen worden goedgekeurd door de federale Kamer. Dat neemt niet weg dat de Nationale Plantentuin al allerhande initiatieven heeft genomen om ervoor te zorgen dat de zaak in de goede richting evolueert.

Persoonlijk, en ik spreek dus niet uit naam van de regering, ben ik het voor 200 percent eens met de mensen van de Nationale Plantentuin. We moeten alles doen om een splitsing te vermijden. Dat heb ik al schriftelijk meegedeeld aan de betrokkenen. De splitsing van Leuven is niet voor herhaling vatbaar !

Er bestaat trouwens een precedent. Het oorspronkelijke Instituut voor Bosbouw was vroeger bij het CLO, en werd bij de regionalisering van de bosbouw gesplitst en overgeheveld naar het Vlaams Gewest. Het bijhuis te Gembloux ging naar het Waals Gewest. Een stuk van de bibliotheek, met name de Franstalige werken, werd ook opgesplitst. Ik pleit ervoor de logica van de ligging te volgen. Het is evident dat de Nationale Plantentuin naar Vlaanderen komt.

Daarnaast ben ik het ook voor 100 percent eens met de betrokkenen dat de wetenschappelijke functie moet blijven behouden. Dat is prioritair. Bij een overheveling naar mijn bevoegdheden zal ik alles in het werk stellen om die wetenschappelijke functie te garanderen. Een modernisering is dan tussen haakjes wel niet uitgesloten : vele federale instellingen zijn daar wel aan toe.

De discussie over het al dan niet openstellen van de Nationale Plantentuin voor het publiek, is de moeite waard om te voeren. Als een dergelijke instelling een publieksfunctie krijgt, betekent dit dat er een hele infrastructuur voor ontvangst van de bezoekers moet worden ingesteld. Ik weet niet of dat allemaal gratis moet gebeuren. Het betalen van

Dua

een drempelwaarde impliceert immers dat de bezoekers geïnteresseerd zijn. Ik ben niet automatisch tegen een kleine tegenprestatie. We moeten dan wel een symbolisch toegangsbedrag vragen.

De gemeente Meise heeft het volste recht om een regeling uit te werken. Ik wil me niet over de opportuniteit daarvan uitspreken. Ook in andere steden en gemeenten bestaan regelingen om eigen inwoners gratis in musea toe te laten. De overgangsmaatregel van de gemeente Meise is een verstandige beslissing, vermits het nog enige tijd zal duren vooraleer er een samenwerkingsakkoord wordt afgesloten. De problemen inzake het gratis openstellen moet men met de directie van de instelling bespreken.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik wil het nog even hebben over de toegankelijkheid. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen het wetenschappelijke deel en de gewone grote plantentuin. De publieksfunctie van deze laatste is zeer groot. Als we daar entreegeld voor vragen, zullen er geen bezoekers meer zijn. Mensen die één keer met hun hele familie komen, vinden dat veel te duur.

Voor de lagere scholen van Meise werd in een specifieke regeling voorzien. Kinderen die elders naar school gaan, krijgen soms de opdracht verschillende bladersoorten te zoeken. De plantentuin is daarvoor de ideale plaats. Indien ze moeten betalen, kunnen ze daar niet meer terecht. Heel wat oudere mensen uit de gemeente en daarbuiten komen drie of vier keer per week op bezoek. Binnenkort weten we niet meer wat een eik of een beuk is en daarom is de toegankelijkheid belangrijk.

Ik pleit er dan ook voor dit onderscheid te maken. Dat moet ruimtelijk toch te organiseren zijn ? Ook dat is een belangrijke opdracht voor de Vlaamse overheid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de populatie ganzen in de Scheldepolders

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de populatie ganzen in de Scheldepolders.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, indien we mogen geloven wat ornitholoog Jacques Van Impe schrijft in het blad Oriolus van de natuurvereniging De Wielewaal, zal de verdere verdwijning van de Scheldepolders nabij Doel voor de eventuele havenuitbreiding van Antwerpen een groot effect hebben op de populatie in ons land overwinterende ganzen. Tellingen tijdens de voorbije zes winters duiden aan dat de polders één van de vier belangrijkste overwinteringsplaatsen voor ganzen in ons land zijn. Het belang van de polders nam tijdens de studieperiode voor de grauwe ganzen nog toe. De dieren profiteren onder meer van de nabijheid van het Verdrongen Land van Saeftinge.

Volgens de Ramsar-conventie voor de bescherming van watervogels en waterrijke gebieden is het gebied van internationaal belang. De norm van 1 procent inzake het aantal overwinteraars uit de totale populatie wordt in vele tellingen overschreden. Volgens hetzelfde artikel betekent het verdwijnen van de Scheldepolders de ineenstorting van de populatie van grauwe ganzen.

Mevrouw de minister, is het belang van de Scheldepolders voor de populatie van de grauwe ganzen als overwinteraars de laatste jaren inderdaad toegenomen ? Bent u van oordeel dat de Scheldepolders van cruciaal belang zijn voor het behoud van de populatie van grauwe ganzen ? Moet er een onderscheid worden gemaakt naargelang de impact van eventuele Mida-opspuitingen ? Wat is de invloed van de Ramsar-conventie en de daarin gehanteerde norm van 1 procent ? Kan die norm bij een eventuele havenuitbreiding zomaar terzijde worden gelegd ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, zoals in het artikel van de heer Van Impe duidelijk wordt aangetoond, neemt de populatie van de grauwe ganzen in het complex Saeftinge-Scheldepolders inderdaad nog toe. Deze gebieden zijn dus belangrijk als overwinteringsplaatsen.

De grauwe ganzen fourageren uiteraard niet enkel in het Verdrongen Land van Saeftinge, maar ook in de Scheldepolders daarrond, zowel op Vlaams als

Dua

op Nederlands grondgebied. Deze groepen vogels zijn inderdaad zeer mobiel en zoeken diverse habitats en beschikbare gronden op als fourageergebied : buitendijkse en binnendijkse graslanden, akkers met wintergraan, suikerbietresten, stoppels, enzovoort.

Bij veranderingen in grondgebruik, bijvoorbeeld door opspuitingen, zullen de grauwe ganzen uitwijken naar andere voor hen geschikte terreinen in de directe omgeving. De totale populatie zal maar significant afnemen als de draagkracht van de regio wordt overschreden in verhouding tot de populatie. Hoe meer terreinen er worden ingenomen, hoe groter het gebied dat niet meer is geschikt als fourageergebied en hoe groter de kans dat die populatie zal uitwijken naar andere regio's of zelfs zal verdwijnen.

In tegenstelling tot andere overwinterende ganzensoorten is de grauwe gans minder traditioneel aan specifieke voedselgebieden gebonden. De regionale verschuivingen zullen daarbij vooral steeds afhankelijk blijven van de slaapplaats in het Verdronken Land van Saeftinge.

Voor de Ramsar-conventie werden in België bij koninklijk besluit van 27 september 1984 zes gebieden, waarvan vier in Vlaanderen, op de Ramsarlijst geplaatst, waarbij voor een aantal kritische soorten de norm van 1 percent wordt gehaald. Voor het Benedenscheldegebied werden enkel de buitendijkse gronden aangewezen. Deze zone wordt bij de voorliggende plannen van havenuitbreiding niet ingenomen. Het gaat hier dus wel degelijk om een waardevol gebied.

De Scheldepolders als geheel zijn wel opgenomen in de lijst van gebieden in Vlaanderen die aan de Ramsar-normen voldoen. In het Natuurrapport staat dat we een beperkt aantal officieel aangedui-

de Ramsar-gebieden hebben. Deze gebieden zou men moeten uitbreiden. In ons voorstel staan ook de Scheldepolders omwille van aanwezige watervogelconcentraties. Naast de vier bestaande gaat het om nog negen potentiële Ramsar-gebieden.

Elke vermindering van de oppervlakte aangewezen Ramsar-gebied moet worden gecompenseerd door aanduiding van andere gebieden die aan de normen voldoen. Dit moet aan het secretariaat van de Conventie worden gemeld. Bij niet-naleving worden deze bedreigde gebieden van de in overtreding zijnde lidstaten op de zogenaamde Montreuxlijst geplaatst. Deze gebieden zijn aan specifieke controle en opvolging onderhevig. Vlaanderen heeft twee gebieden op die zwarte lijst staan, met name de IJzervallei en Groot Buitenschoor.

Het gaat dus inderdaad om een belangrijk gebied voor ganzen. Er is echter nog geen reden tot paniek : de vogels zijn flexibel en passen zich gedeeltelijk aan.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Ik dank de minister voor haar uitgebreid antwoord en voor de daarin vertolkte bekommernis om de naleving van de Ramsar-conventie, te meer omdat we al twee keer op de zwarte lijst van Montreux voorkomen.

Net als de minister wacht ik met spanning af welke beslissingen in de komende weken zullen worden genomen met betrekking tot die gebieden waarin ganzen foerageren. Hopelijk zal ook met dit aspect rekening worden gehouden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.23 uur.*
